

HERFST- EN WINTERWAARNEMINGEN (November 1978-februari 1979) E. Boerma

November is de maand om eens een kijkje te nemen bij de Eemshaven. De haven en de terreinen er omheen zijn meestal interessant in de herfst- en wintermaanden. Tijdens een K.N.N.V.-excursie zagen wij ca. 120 Sneeuwgorzen waarvan 75% ♂♂ waren, hetgeen uitzonderlijk genoemd kan worden. Op de westpier zaten 5 Paarse Strandlopers. Bij één van de pompgemaaltjes zat op een zandhoop de laatste Tapuit van het seizoen.

In deze periode trokken veel ganzen over. Op 29 november werden 4 Sneeuwganzen opgemerkt, die tussen 15 'grauwe' ganzen overvlogen. Vanaf oktober had Egbert Boekema regelmatig de zo schaarse Glanskopmees in de tuin.

De meest spectaculaire waarneming deze herfst was wel een bijzondere lijster, mogelijk een Roodkeellijster. Een en ander werd gemeld bij de C.D.N.A. De vogel werd gedurende enkele dagen waargenomen op een niet toegankelijk stuk terrein van het Biologisch Centrum.

De familie Wijkema uit Delfzijl meldde een juveniele Slechtvalk in de Eemshaven op 11 november. De vogel zat op een modderhoop. Later in de middag zagen zij in de Bantpolder 2 Roodhalsganzen die tussen de Brandganzen graasden. Jouke Prop maakte mij er ook reeds attent op. Op 12 november zat er ook een Slechtvalk in het Lauwersmeer.

Begin december bevond zich een Zwartkop in de tuin van Egbert Boekema in Haren (zie ook het artikel over winterwaarnemingen van de Zwartkop).

Een Ijsvogel werd bij Sassenhein-zuid waargenomen. Het zou een slechte tijd worden voor deze soort. Zij werden niet waargenomen op de bekende plaatsen als het Stadspark en Essen.

Ook was het voorkomen van een Zwarte Zeeëend op het Paterswoldsemeer een opmerkelijke zaak.

Er waren twee december-waarnemingen van een Witte Kwikstaart. Op 3 december zat er een in het Burg. Boeremapark te Haren (Boekema). De heer Voslanber meldde een ex op 15 december op het slib van de rioolzuiveringsinstallatie te Winschoten.

Ook zaten er 3 Kemphanen in een weiland bij Oostwold.

De Beflijster trekt in september/oktober door. Harm-Jan Wight echter had er een op zijn voertafel en wel op eerste kerstdag!

De Grote Gele Kwikstaart wordt iedere winter op daken waargenomen. In Amsterdam is dat al lang bekend. Sinds enkele jaren kennen wij dit verschijnsel ook. Begin december zagen zowel Hans Esselink als Egbert Boekema enkele exemplaren boven de Hoge der Aa. Ik ontdekte er één op 26 februari; de eerste na de winter.

We kregen ook weer bezoek van Notenkrakers. Op 7 december bevond zich 1 ex in bosjes langs de Kerklaan te Haren. Of deze vogel een achtergebleven vogel is uit de invasie van vorig jaar valt te betwijfelen.

Eind december begon een periode met veel sneeuw en kou. Ondiepe wateren vrozen snel dicht; diepere wateren boden aanvankelijk nog gastvrijheid aan het waterwild.

In die periode werden nog 5 Wilde Zwanen gezien op Sassenhein-zuid.

Er werd veel vorsttrek waargenomen van ganzen en Kievitten.

De vorst hield aan; al het water bevroor, behalve dat van het koelwatercircuit (zie het artikel van Egbert Boekema).

Vogels die vrijwel niet voorkomen binnen de stadsgrenzen van Groningen werden in januari waargenomen: Roodhalsfuut Toppereend, Middelste Zaagbek, Velduil en Rietgans.

De heer Huisman ontdekte 2 Pestvogels in een oude boomgaard tegenover de Gasunie in Groningen.

De Appelvink, ook al schaars, werd op de voertafel van onze voorzitter gesignaleerd. In het park Groenenstein werd ook een exemplaar gezien.

Deze winter waren er veel sperwers boven de stad. Soms werden ook andere roofvogelsoorten waargenomen: Blauwe Kiekendief, Buizerd, Ruigpootbuizerd, Rode wouw en Smelleken. Torenvalken waren minder talrijk dan Sperwers. Ik ontdekte op 15 februari een Slechtvalk boven het Noorderplantsoen te Groningen. Van vogelvrienden uit Amsterdam hoorde ik dat er een Slechtvalk enige tijd op de Matinitoren heeft gezeten.

Ons lid Y. de Vries nam op 14 februari een volwassen Vorkstaartmeeuw waar in de haven van Lauwersoog. Na de december-waarneming van 1977 en de juveniele vogel die in september 1978 in de Emmapolder verbleef, is dit de derde keer dat deze soort werd gemeld.

De Canada Gans is een zeldzame gast, die bij uitzondering als 'wilde vogel' wordt waargenomen. Deze winter echter werd de soort veel waargenomen. Er werden op 25 en 26 januari 6 vogels gezien bij Midwolda, door de heren Bouwer, Voslamber en Bolt. Bij het Zuidlaardermeer, waar de Hunze het meer verlaat, ontdekte Egbert Boekema 30 exemplaren. Die werden door beroepsvissen K. Vos bijgevoerd. Een foto verscheen in het Nieuwsblad van het Noorden. Bij Noorderhoogebrug zagen Lenie Groen en Harm-Jan Wight 11 ex op 21 februari en op 25 februari zag Egbert Boekema 16 ex bij Euvelgunne. In de buurt van Hellum zag Jan Glas 17 exemplaren.

Een Havik werd op 25 februari bij Euvelgunne gezien.

In een berm langs de Prinsesseweg trof Egbert Boekema een Rietgans aan die wel schuw was. De vogel maakte een agressieve indruk toen hij werd benaderd.

Op 28 februari werden 12 Grote Trappen nabij het Schildmeer waargenomen.

Eind februari trad er een weersverandering op. Het begon te dooien en de vogels trokken weer naar open terreinen en wateren.

Het is nog te vroeg om te beoordelen of er van massale sterfte onder de vogels sprake is. Wij mogen hopen dat deze strenge winter, die zo veel interessante vogels naar onze provincie bracht, geen ernstige gevolgen heeft voor de vogelstand.

Adres: Thorbeckelaan 5
Groningen
050-258286